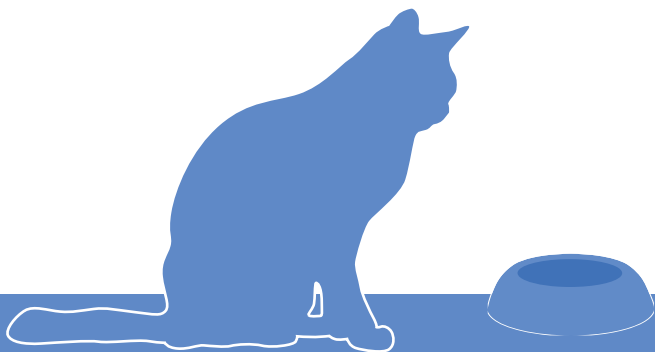

Dobrodošla doma

ZBIRKA
MAČJE HIŠE

Po posvojitvi je potrebno mačkam dati dovolj časa, da se navadijo na nov dom, saj je sprememba okolja za njih vedno stresna. Včasih potrebujejo tudi več tednov, da se v novem domu umirijo.

Pri tem si lahko pomagata z naslednjimi nasveti ...

Dobra priprava je pol uspeha

Prvih nekaj ur po prihodu v novo okolje lahko močno vpliva na to, kako ga bo mačka sprejela. Predvsem bodite potrpežljivi in mačke nikoli ne priganjajte v dejanja, na katera morda še ni pripravljena.

V ločenem, varnem prostoru ji uredite mirno zatočišče z vsem, kar potrebuje. Vključuje naj:

- posodici z vodo in hrano na ločenih mestih,
- vsaj eno mačje stranišče, ki naj bo zlahka dostopno in odmaknjeno od posodic,
- mesto, kamor se mačka lahko skrije,
- dostop do višje točke, s katere lahko opazuje okolico,
- vsaj eno primerno počivališče,
- praskalnik,
- ter nekaj mačjih igrač in dovolj prostora za igranje.

Vonj je bistvenega pomena

Mačke se že od nekdaj močno zanašajo na svoj čut za vonj. Če jim bo nov dom dišal po nečem znanem, se bodo v njem hitreje ustalile.

Posvojenki lahko vnaprej pomagate tako, da ji nekaj dni pred prihodom prinesete odejo, ki ima vonj po vašem domu. Na poti ji lahko dela družbo v transporterju, doma pa v prostoru, ki ste ji ga namenili.

Uporabite lahko tudi sintetične mačje feromone v obliki razpršila, ki imajo pomirjujoč učinek, in so na voljo pri veterinarjih. Njihov vonj pomaga ustvariti pomirjujoče okolje in lahko pomaga zmanjšati stres.

Pot domov

Mačke so teritorialne živali s stalnimi navadami in se zelo navežejo na poznano okolje. Ker ne marajo sprememb, je potovanje za večino mačk zelo stresno.

Svojo mačko lahko med potjo pomirite tako, da ji priskrbite dovolj stabilen transporter, ki se ga zlahka očisti, vanj pa položite odejo, ki ji diši po znanem. Z drugo, malce tanjšo odejo ga pokrijte. Notranjost lahko popršite tudi s sintetičnimi feromoni, vendar to storite vsaj 15 minut prej, da alkohol v sredstvu izhlapi. Feromoni pomagajo ustvariti občutek domačnosti in varnosti.

Prvi koraki

V nadaljevanju boste spoznali korake, kako mačko navaditi na nov dom in družino. Navajanja se lotite korak za korakom, bodite potrpežljivi in se vedno prilagodite mački, preden nadaljujete z naslednjim korakom.

Po prihodu domov jo za dobro uro pustite samo, da razišče svoj novi prostor, šele nato se ji predstavite. Nekatere mačke bodo potrebovale še več časa zase. Ko jo obiščete, se spustite na njeno višino, iztegnite roko in jo nežno pokličite k sebi. Dovolite ji, da se vam približa sama.

Če se pred vami skrrije, ostanite na mestu, bodite umirjeni in občasno kaj recite v nizkih tonih. Nikoli pa je ne poskusite prisiliti v to, da se neha skrivati. Dajte ji dovolj časa, da se v novem okolju umiri in jo večkrat obiščite, da se navadi na vašo prisotnost. Dokler se prehranjuje in uporablja stranišče, ste lahko brez skrbi. Če je mačka bolj plašne narave, se morda ne bo upala približati hrani. V tem primeru ji približajte posodico in zapustite prostor.

Včasih pomaga, da se mački ponudi mačji priboljšek ali uporabi zabavno igračo, kot je mačja palica s peresi. Igra je dober način za zблиževanje med mačko in človekom, saj je manj zastrašujoča kot telesni stik, zmanjšuje stopnjo stresa in omogoča miselno stimulacijo ter

sproščanje odvečne energije. S tem poskusite ob zori ali mraku, saj so mačke takrat po naravi najbolj aktivne.

Mačji mladiči

Pri mladičih je postopek navajanja nekoliko drugačen, saj jih ni dobro puščati samih, dokler se ne navadijo na nov dom. Mladičku priskrbite toplo in varno počivališče, ki naj bo na tleh – običajno zadostuje že kartonska škatla. Potem ko se je razgledal po okolici, mu pokažite, kje ima stranišče, posodico in posteljo.

Če je bil navajen živeti z mamo, bratci in sestricami, bo morda malce vznemirjen. Ko ne morete biti v njegovi bližini, mu pustite mehko igračo ali na tiho nastavljen radijski sprejemnik, da bo lažje ostal miren.

Spoznavanje družine

Ko se vam mačka zdi dovolj samozavestna in zaupljiva, ji začnite predstavljati druge člane družine, enega za drugim. Otroci so običajno izredno navdušeni nad novimi živalmi, vendar jih je pri tem treba umiriti. Mački dovolite, da se jim sama približa, nato pa otrokom pokažite, kako se jo pravilno boža in ogovarja. Otroke, ki imajo malo ali nič izkušenj z mačkami, je treba podučiti o tem, kako je z njimi treba ravnati.

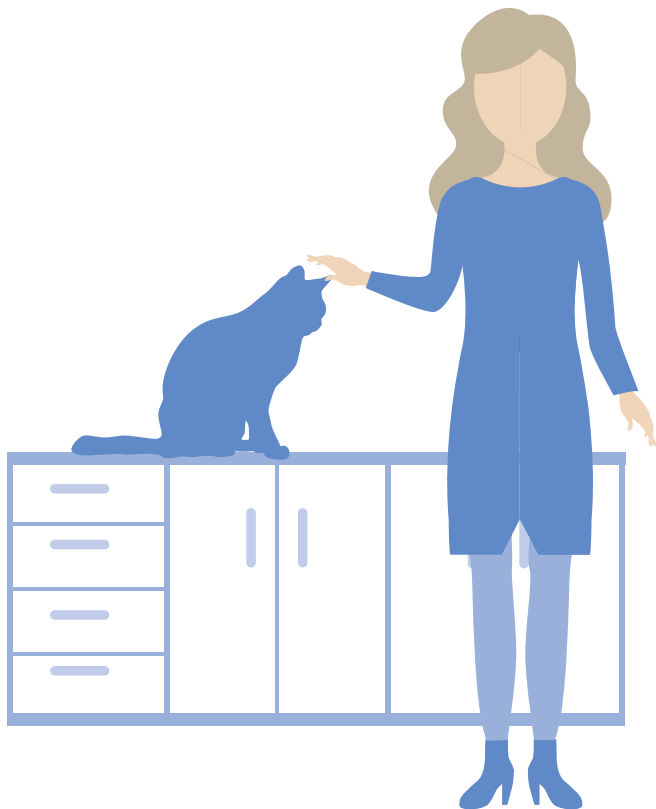
Pozor: tudi najbolj potrpežljive mačke se branijo, če se jih močno porine ali povleče. Mlajši člani družine se morajo zavedati dejstva, da živali niso igrače!

Mačke v zgodnjih fazah spoznavanja raje ne dvigujte – počakajte na to, da se v novem domu ustali in vam zaupa.

Spoznavanje z mačjimi mladiči

Mladiči so občutljiva bitja, ki potrebujejo veliko spanja, enako kot dojenčki. Z njimi je treba ravnati previdno in jim dati dovolj časa za počitek. Mladičku priskrbite prostor ali področje, ki je izven dosega otrok.

Nekatere mačke niso navajene ljudi, ali pa imajo z njimi slabe izkušnje, zato bodite potrpežljivi. Vedeti morate, da nekatere mačke nikoli ne bodo marale crkljanja in plezanja v naročje.

Raziskovanje stanovanja

Ko se mačka v svojem prostoru počuti udobno in varno, in če v domu nimate drugih živali, ji lahko postopoma začnete razkazovati druge prostore. Pomaga, če ji pred tem lica obrišete z mehkim kosom blaga, ki ga nato podrgnete po več mestih v domu. S tem boste v druge prostore prenesli njene feromone in zagotovili, da ji bodo dišali po nečem znanem.

Pustite mački, da svoj prostor zapusti, ko je na to pripravljena. Vrata ji pustite odprta, da lahko hitro pobegne nazaj. Poskrbite, da so vsa izhodna vrata in okna zaprta, da vam ne zbeži.

Spoznavanje z drugimi živalmi

Ko novo mačko predstavimo obstoječim hišnim ljubljencem, je veliko bolje nadzorovati situacijo, kot pustiti, da se živali sporazumejo same. Prvi vtis je izredno pomemben, slab začetek pa lahko vodi do večnega konflikta.

Spoznavanje z drugimi mačkami

Nekatere mačke so navajene mačje in pasje družbe in bi težko živele same, še posebej če ste veliko zdoma. A vedno ni tako. Mačke niso nujno družabna bitja in veliko jih je povsem srečnih samih. Poleg tega jim nagon narekuje, da morajo druge mačke pregnati s svojega teritorija, zato ne pričakujte takojšnjega sožitja. Če se jim ne bo treba boriti za hrano in mesta za počivanje, se bodo po vsej verjetnosti začele prenašati in bodo morda celo razvile prijateljske odnose.

Ko posvajate novo mačko, je zato dobro upoštevati živali, ki jih doma že imate in izbrati mačko, ki je vajena mačje (ali pasje) družbe. Dobri skrbniki vam bodo znali svetovati o tem, katera mačka bo najbolj primerna za vas in ostale hišne ljubljence.

Preden začnete s fizičnim združevanjem, mačkama pomagajte z izmenjavo telesnih vonjev:

- vsako obrišite z mehkim kosom blaga, nato pa ga podrgnite po različnih mestih v domu in/ali ga pustite v njihovi bližini,
- izmenjajte jima posteljnino ali najljubše odeje,
- z izmenjavo telesnih vonjev nadaljujte, dokler se mački na njih ne nehata odzivati.

Če se novih vonjev izogibata, bo ta faza trajala malce dlje. Lahko napravite korak naprej in jima dovolite, da se vidita na daleč, vendar še ne dovolite neposrednih srečanj ali stikov. Če je možno, med njiju postavite steklena ali mrežna vrata, da se po želji lahko ena drugi približata ali skrijeta.

Z neposrednim srečanjem poskusite šele takrat, ko se ignorirata ali ko so vidni znaki dobrih odnosov - ko se na primer skušata ena ob drugo podrgniti z glavicami, ali ko si skušata pomagati pri čiščenju dlake.

Pri tem pomaga, če:

- obema omogočite varne izhode v sili in dostop do višjih točk na policah ali pohištvu,
- začnete v malce večjem prostoru, kjer lahko med seboj ohranita dovolj razdalje,
- ju pri tem nadzirate,
- napredujete s hitrostjo, ki jima ustreza, in greste po potrebi korak nazaj,
- ju na začetku spoznavate le za kratek čas med hranjenjem, da pomagata ustvariti pozitivne asociacije, preden mački vrnete v ločene prostore,
- postopoma se začnite pred hranjenjem za kratek čas igrati z mačkama, da je njuna

pozornost usmerjena k vam, preden hrano položite na tla.

Če to početje dobro prenašata, postopoma podaljšujte čas, ki ga preživita skupaj.

Traja lahko le dan ali celo nekaj tednov, da se mačke med seboj razumejo, zato ne obupajte, če na začetku pride do sikanja in pihanja, le vrnite se k prejšnjemu koraku. Verjetno ne bo prišlo do spopada, a v vsakem primeru imejte pripravljeno odejo, s katero ju lahko ločite.

Pazite, da vas ne popraskata ali ugrizneta, saj sta lahko kar precej vznemirjeni. Nikoli ju ne lovite ali kričite nanju, saj boste s tem ustvarili negativne izkušnje.

Ko se nekoliko sprostita, jima začnite ponujati koščke okusne hrane in ju s tem poskusite privabiti bližje. Na koncu ju med hranjenjem pustite v istem prostoru, vendar med njunima posodicama ohranite dovolj razdalje. Izberite prostor, iz katerega lahko brez težav zbežita - morda se bosta počutili manj ogroženi, če med posodici s hrano postavite stol ali kaj podobnega.

S časom jima posodici lahko približate, vendar ne postavljajte ene zraven druge. Pri nekaterih mačkah se med hranjenjem pojavi občutek ranljivosti, zato jim posodice postavite dovolj stran od sten, da se lahko s hrbtom obrnejo

proti njej in opazujejo, kaj se okoli njih dogaja. Ne pozabite, da lahko odsotnost od doma (na primer daljši obisk pri veterinarju) vpliva na telesni vonj mačke, in da je druge mačke po vrnitvi morda ne bodo več sprejele medse. Daljša kot je odsotnost, težje se mačka vključi nazaj v svoj družbeni krog. Po vrnitvi mačke je dobro, da se jo loči od drugih in se ji pusti dovolj časa, da se ponovno navadi na vonje v domu. Šele nato se jo lahko postopoma začne spuščati nazaj v mačjo družbo.

Z upoštevanjem teh nasvetov lahko močno izboljšate kvaliteto življenja mačk, ki ne živijo same. Če pride do težav, se čim prej posvetujte s strokovnjakom, saj je pri tem veliko bolje delovati preventivno. Če do neposrednega stika med mačkami pride prehitro, jih bo morda treba ločiti in ponovno začeti s postopkom spoznavanja.

Mačke in psi

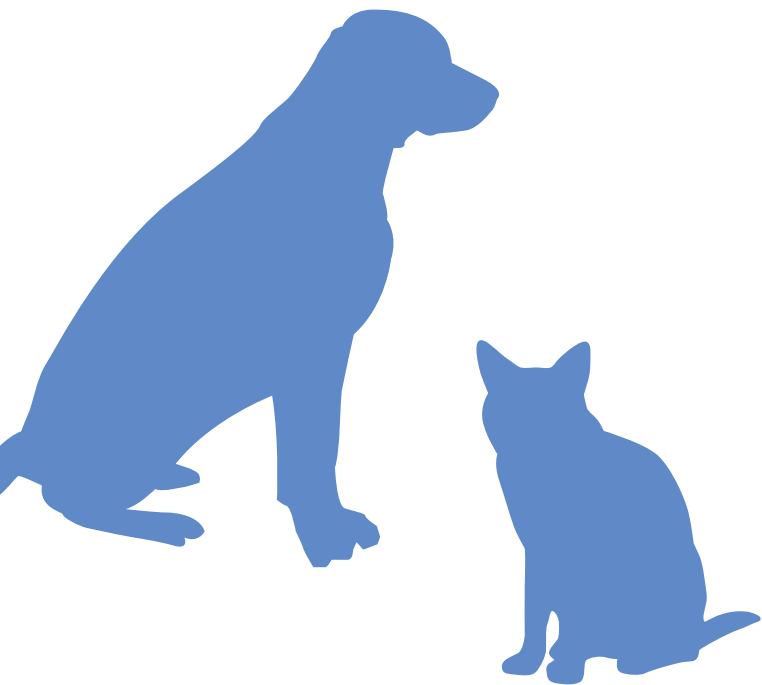
Čeprav se za ljudi s slabimi odnosi kdaj reče, da so 'kot psi in mačke', je mačke običajno lažje spoznati s psi kot z drugimi mačkami. Je pa tudi pri tem dobro, če se zadeve odvijajo postopoma.

Pomaga, če je mačka v preteklosti (predvsem kot mladič) imela dobre izkušnje s psi, in obratno. Na začetku ji v domu priskrbite prostor, ki psi ni dostopen. Vonje jima izmenjajte na enak način kot pri spoznavanju med mačkami.

Ko pride do prvega neposrednega stika, upoštevajte naslednje:

- psa imejte na povodcu in ga pomirite - pomaga, če ga pred tem peljete na daljši sprehod,
- naučite ga umirjenega, prijaznega vedenja v bližini mačk, kot je na primer uboganje ukazov 'sedi!' in 'prostor!' ter ga imejte ves čas pod nadzorom,
- mačka se ne sme počutiti stisnjeno v kot. Naj bo nekje, kjer se počuti sproščeno in ji je na voljo varen izhod v sili (na primer visoka polica, ki je pes ne more doseči). Zaprite vsa zunanja vrata in okna, da vam ne pobegne,
- mački ne posvečajte pozornosti - pes bo mislil, da je mačka bolj pomembna, če

*Mačka se ne sme počutiti stisnjeno
v kot. Naj bo nekje, kjer se počuti
sproščeno in ji je na voljo varen
izhod v sili.*

boste osredotočeni nanjo. Z njim naredite nekaj vaj za ohranjanje pozornosti, pri katerih ga za dobro vedenje nagradite s priboljški in pohvalami,

- mački nikoli ne omejujte gibanja ali je silite v to, da se psu približa. Dovolite ji, da zapusti prostor, ko to želi,
- psu nikoli ne dovolite, da mačko preganja, še posebej takrat, ko le-ta zbeži pred njim. Če pes ostane miren, ga primerno nagradite, mačko pa vrnite v njen prostor,
- nadaljujte s kratkimi srečanji do takrat, ko pes neha kazati zanimanje in se ga mačka ne boji več. Nato lahko psa začnete imeti na malce daljšem povodcu, a pri tem ostanite pozorni,
- med temi srečanji ponudite priboljške tudi mački, da bo psa začela povezovati z nečim pozitivnim.

Po tem, ko se tako mačka kot pes nehata vznemirjati v bližini en drugega, lahko psa spustite s povodca, vendar naj ima mačka vedno na voljo dostop do višje točke. Ne puščajte ju samih, dokler niste popolnoma prepričani, da se dobro razumeta.

Ne pozabite, da so psom lahko zelo všeč mačja stranišča in hrana. Do njih ne smejo imeti dostopa, saj lahko to mačke vznemiri.

Iz zbirke Mačje hiše

- 🐾 Kako skrbeti za svojo mačko
- 🐾 Dobrodošla doma
- 🐾 Mačke in ljudje
- 🐾 Sterilizacija in kastracija mačk
- 🐾 Razumite obnašanje svoje mačke
- 🐾 Skupno življenje mačk
- 🐾 Starejše mačke
- 🐾 Skrb za mačjega mladička
- 🐾 Prostoživeče mačke

Dobrodošla doma

Naslov izvirnika: *Welcome home*

Avtor: *Cats Protection*

Prevod in priredba: Zavod Mačja hiša

Ilustracije: Freepik, Zavod Mačja hiša

Založnik:

Zavod Mačja hiša
Groharjeva ulica 8
3000 Celje

www.macjahisa.si

Kraj in leto izdaje: Celje, 2018

MAČJA HIŠA